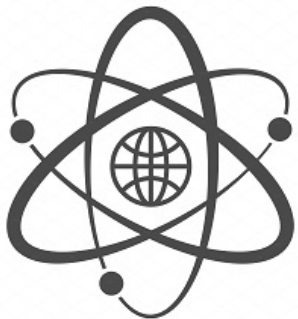

Teoretické reflexe mezinárodně- bezpečnostních aspektů využívání kosmu

MVZ236
Adam Strauch
10. 10. 2016

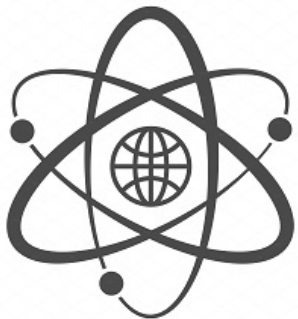
Průběžný test 2

---

1. Jak vymezuje Dolman lunární prostor?

2. Co je z hlediska astropolitiky ekvivalentem Mahanových hlubokých přístavů? Vysvětlete.

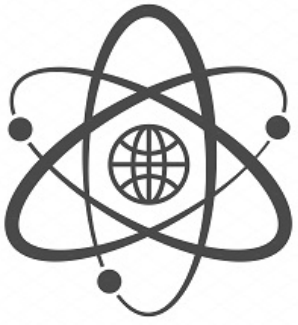

Agenda

- Teorie MV a kosmický prostor
- Militarizace & weaponizace
- Kosmický nacionalismus
- Liberální přístupy
- Technologický determinismus
- Čtyři teoretické školy vojenského užití kosmu

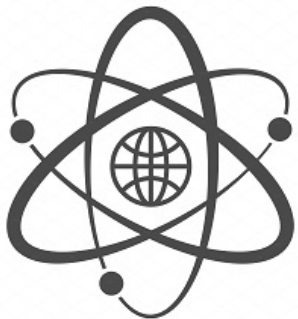

Teorie MV a kosmický prostor

- Spíše omezená aplikace teorií MV
- Hlavními teoretickými tématy:
  - Militarizace & weaponizace kosmu
  - Spolupráce a konflikt
  - Závody ve zbrojení
- Tři dominantní přístupy odrážející proudy v teoriích MV

Militarizace & weaponizace kosmu

- Militarizace vs. weaponizace
- Současný stav: maximální militarizace + minimální až nulová weaponizace
- Propojení s ostatními hlavními otázkami
- Potenciální weaponizace - primárně USA, sekundárně RF, ČLR, snad Indie

POLICY PERSPECTIVES ON US SPACE WEAPONIZATION

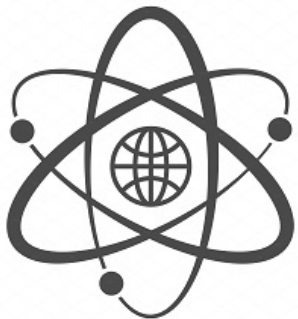
Pro-sanctuary perspectives

Idealists	Oppose all space (and typically other new) weapons, for reasons transcending defense policy considerations
Internationalists	Oppose space weapons because they would cause or contribute to general, arms race, and crisis instability
Nationalists	Seek to avoid space weaponization because it would reduce US power and/or security relative to potential adversaries

Pro-weaponization perspectives

Space racers	Seek to avoid rivals gaining military or political advantage by developing space weapons before they do
Space controllers	Favor development of space weapons when and insofar as they would usefully enhance US military capabilities
Space hegemonists	Favor intense development of US space weapons in order to make US military and political preponderance unassailable
-

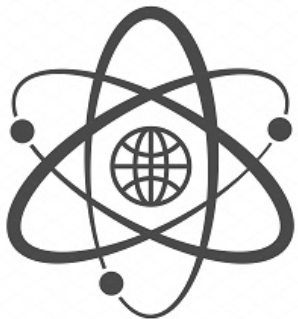

Kosmický nacionalismus

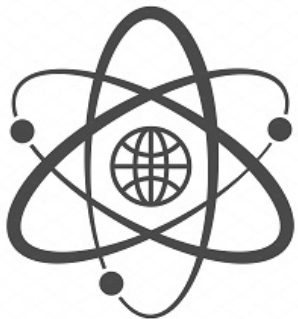
- Vychází z realistického proudu teorie MV a z historické reality Studené války
- Vzájemný zápas o mocenské zdroje (vojenské, ekonomické, prestiž) generované ovládnutím kosmu
- Prioritní prvek konfliktu, omezená spolupráce
- „Nevyhnutelnost“ weaponizace kosmu
- Převažující přístup i v současnosti

Liberalní přístupy

- Aplikace idealistických i institucionalistických verzí liberálního proudu teorie MV
- Primární prvek spolupráce, překonání anarchičnosti systému
- Transcendentní ideje a/nebo instituce (normy, režimy, organizace)
- Nestátní aktéři
- Určitý vzestup v 90. a 00. letech, ale předpoklady se spíše nepotvrdily

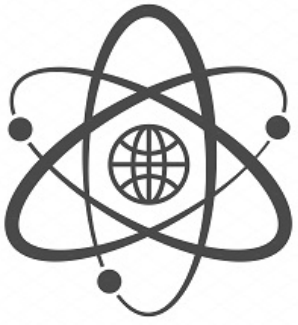

Technologický determinismus

- Optimisté – sbližování a spolupráce na základě technologické/technické náročnosti aktivit v kosmu
- Pesimisté – konflikt na základě zájmů a setrvačnosti vojensko-průmyslových komplexů
- Optimistické předpoklady takřka nenaplněny, pesimistické jen omezeně (doposud)

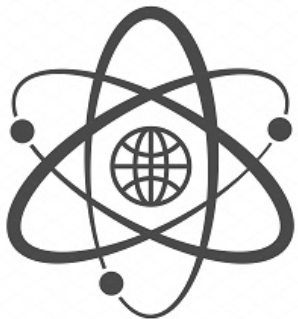

Školy vojenského využívání kosmu

David E. Lupton (1988): On Space Power. A Space Power Doctrine

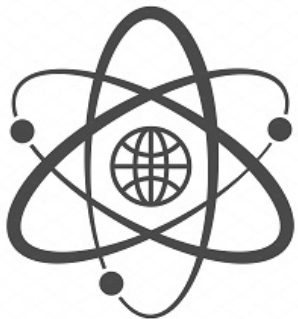
- 4 typické pojetí užívání kosmu pro vojenské účely
- Jednotlivé proudy proměnlivý, překrývající se vliv
  - Škola útočiště
  - Škola zranitelnosti/odolnosti
  - Škola kontroly
  - Škola výšiny

Škola útočiště (Sanctuary school)

- Hlavní vlastností satelitních systémů je schopnost sledovat dění uvnitř hranic cizích států
- Satelitní systémy se pohybují mimo suverénní teritoria států a existuje norma zamezující jejich napadení
- Satelitní systémy skrze permanentní dohled nad cizím teritoriem, včetně verifikace smluv o kontrole zbrojení, přispívají ke strategické stabilitě
- Kosmický prostor má zůstat útočištěm – prostorem v němž nebudou rozmístěny zbraňové systémy a jenž se nestane jejich cílem
- Weaponizace silně kontraproduktivní

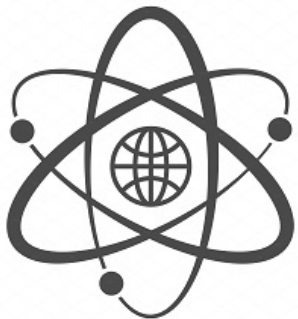

Škola zranitelnosti (Survivability/Vulnerability school)

- Zdůrazňuje inherentní zranitelnost satelitních systémů
  - Předvidatelný pohyb
  - Logisticky nedostupné
  - Omezená politická senzitivita zničení
- Důraz na zodolňování satelitních systémů, schopnost rychlého doplnění degradovaných systémů a jejich nahraditelnost neorbitálními prostředky → zpochybnění role kos. prostředků
- Rozmístování pozemních ASATs jako prostředku deterrence, jinak dále neweaponizovat

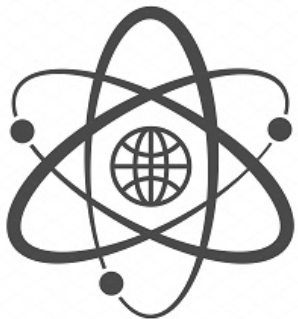

Škola kontroly (Control school)

- Kontrola kosmického prostoru jako dalšího média spolu s námořním a vzdušným médiem
- Důraz na posilování schopností pozemních, námořních a vzdušných sil skrze využívání kosmického prostoru
- Důraz na rozvoj protisatelitních systémů za účelem zamezení užívání výhod kosmického prostoru protivníkem
- Weaponizace dle potřeby

Škola výšiny (High Ground school)

- Síly rozmístěné v kosmickém prostoru disponují ultimátní výhodou výšiny nad níže položenými silami
- Budoucí vojenské konflikty budou rozhodnuty v kosmickém prostoru
- Důraz na zbraňové systémy orbita-země a protiraketové systémy rozmístěné v kosmu
- Vysoká míra weaponizace je žádoucí a klíčovou pro národní bezpečnost